

Michał Nowakowski,
Sztuczna inteligencja. Praktyczny przewodnik
dla sektora innowacji finansowych,
Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2023, s. 270

Autor przewodnika, Michał Nowakowski jest doktorem nauk prawnych; radcą prawnym z ponad dziesięcioletnim doświadczeniem w obszarze nowych technologii i sektora finansowego, specjalizującym się w obszarze sztucznej inteligencji; wykładowcą i trenerem na uczelniach publicznych i prywatnych oraz członkiem organizacji branżowych, w tym z obszaru IT i sektora finansowego; autorem wielu artykułów oraz książki *FinTech – technologia, finanse, regulacje. Praktyczny przewodnik dla sektora innowacji finansowych*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2021 oraz redaktorem naukowym komentarza *Przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2023. Autor poradnika znany jest w świecie nauki i praktyki ze swojej bogatej działalności szkoleniowej, wdrożeniowej i doradczej.

Praktyczny przewodnik dla sektora innowacji finansowych dotyczący sztucznej inteligencji (AI, *artificial intelligence*) jest pierwszą w Polsce publikacją zwartą na ten temat przy nieustannie rosnącej roli rozwiązań AI stosowanych przez instytucje finansowe, a także dyskusji publicznej toczonej w kontekście adekwatnej regulacji AI. Dlatego książka z powodzeniem wypełnia lukę wydawniczą i odpowiada na szereg ważnych pytań szczególnie biznesu i praktyki. Układ książki jest przejrzysty i kompleksowy (holistyczny), ponieważ są w niej analizowane zagadnienia ogólne, regulacyjne i systemowe, podejście podmiotowe (instytucji finansowych) oraz podejście przedmiotowe (produktowe). Uwzględniono przy tym zarówno projektowane akty prawne i regulacje, jak i te już istniejące, które wpływają na to, jak sektor finansowy powinien podchodzić do bezpiecznego i efektywnego wdrożenia AI.

Rozdział 1 wprowadza w problematykę sztucznej inteligencji, poprzez jej zdefiniowanie z wykorzystaniem projektu rozporządzenia UE w sprawie AI¹ oraz umiejscowienie wśród pojęć związanych z nowoczesnymi technologiami stosowanymi w sektorze finansowym, opis technik i podejść wykorzystywanych w zakresie AI, a także relacji między AI a nauką o danych i analityką danych, etyką i systemami sztucznej inteligencji wysokiego ryzyka.

W rozdziale 2 Autor szczegółowo odniósł się do wykorzystania AI w sektorze finansowym z punktu widzenia proponowanych wymogów względem instytucji finansowych stosujących w swojej działalności AI, w szczególności w zakresie spełnienia wymogów prawnych i regulacyjnych, zarządzania ryzykiem sztucznej inteligencji, rozwiązań organizacyjnych, dokumentacji dotyczącej danych, a także obszaru technicznego dla implementacji rozwiązań AI. Rozwój technologii i jej większa dostępność spowodowały, że coraz więcej instytucji finansowych decyduje się na wykorzystanie danych do zwiększenia wartości dla klientów oraz samej organizacji. Autor słusznie zwraca uwagę, że wdrożenie sztucznej inteligencji w instytucjach finansowych jest skomplikowanym

¹ Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające zharmonizowane przepisy dotyczące sztucznej inteligencji (Akt w sprawie sztucznej inteligencji) i zmieniające niektóre akty ustawodawcze Unii, Bruksela, 21.4.2021, COM(2021) 206 final, 2021/0106 (COD).

procesem z perspektywy biznesowej, technologicznej i prawno-regulacyjnej. Wymaga to dobrego przygotowania na poziomie polityk, procedur, regulaminów oraz dokumentów z klientem, które zwiększą prawdopodobieństwo sukcesu.

W rozdziale 3 Autor skupił się na części produktowej, w której znajdują zastosowania rozwiązania AI, analizując generatywną sztuczną inteligencję, ocenę zdolności kredytowej i ocenę ryzyka kredytowego, personalizację produktów i marketing, systemy przeciwdziałania oszustwom i praniu pieniędzy (AML, *Anty Money Laundering*) oraz finansowaniu terroryzmu (CFT, *Countering the Financing of Terrorism*), zarządzanie finansami, chatboty i voiceboty oraz internet rzeczy (IoT, *Internet of Things*).

Ze względu na aktualność podjętej problematyki oraz wysoką jakość prowadzonych wywodów opartych na bogatej literaturze przedmiotu głównie anglojęzycznej oraz podejście praktyczne Autora przy analizowaniu treści rekomenduję przewodnik wszystkim tym, którzy chcą zwiększyć swoją wiedzę na temat sztucznej inteligencji i jej praktycznego zastosowania przez instytucje finansowe w różnych obszarach swojej działalności – *front, middle i back office*. Książka będzie się cieszyć szczególnym zainteresowaniem wśród prawników (sędziów, adwokatów, radców prawnych), menedżerów instytucji finansowych, pracowników IT, przedsiębiorców działających w branży finansowej, dostawców technologii, a także pracowników naukowych. Dla tych ostatnich książka może być inspiracją do podjęcia nowych kierunków badań w zakresie zastosowania sztucznej inteligencji w instytucjach finansowych, co jest obszarem bardzo perspektywnym. Książka jako pierwsza w Polsce w zakresie problematyki sztucznej inteligencji w instytucjach finansowych będzie stanowiła swego rodzaju bazę odniesienia dla kolejnych publikacji z tego obszaru.

dr hab. Krzysztof Waliszewski, prof. UEP

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Członek Prezydium Komitetu Nauk o Finansach Polskiej Akademii Nauk

Doradczy Komitet Naukowy przy Rzeczniku Finansowym

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4239-5875>